

Str. 2.: ... spomladno jutro, str. 151.: Pomladni hrošč.
— Str. 4.: ... kajti (kar je sploh napačno! Nihče izmed preprostega ljudstva ne govori kajti), dve vrsti dalje pravilni, zakaj; str. 16. isto: ... kajti 6. vrst pozneje zakaj. — Str. 9.: ... skušata, str. 16.: ... skusi, str. 23.: ... poskusi, str. 27. pravilno: izpregovori, str. 31. pravilno: ... izkaže. — Str. 44.: Neizrečeno ... str. 85.: neizrečno. — Str. 30.: ... v ognji, str. 247.: v ognju; str. 135.: ... v prahi, str. 155.: ... v prahu. — Str. 37.: ... Donavo, str. 105.: Dunaj in Donava, ki je lepe modre barve. (Seveda: An der schönen blauen Donau!), str. 235. zopet Dunaj, namesto pravilnega Dunav, kakor ima tudi Aškerc v originalu. — Str. 65.: ... tovaren (ni slovenska beseda!), str. 105. pravilno tvornica. Str. 67.: Nobeno peresce (drevo vendar nima perja!), str. 157. pravilno: ... čašna lista, dva lista — itd. —

Str. 10.: ... od vas, str. 18. (in pozneje): ... želi Vaša ... — 19.: Innsbruck, str. 80.: Laterman (namesto Latterman), str. 247.: ... Bombelles in Koronini (namesto Coronini.) — itd., itd., itd. —

Mnogo kričevih napak je tudi glede besednega reda v stavku, zlasti glede glagola; n. pr.: str. 30., str. 41., str. 147., str. 181., str. 211., str. 229. — itd., itd. — Opozarjamo na Levčev Pravopis § 533. in dalje.

Prava zmešnjava vlada v čitanki glede rabe naslonic. Primerjajte n. pr. samo str. 25. in 247. — Opozarjamo na Levčev Pravopis § 536. in dalje.

V knjigi je tudi vse polno nepotrebnih naglasov, a ker že so, bi morali biti pravilni; glede rabe ostrivca in krativca pa tega ne moremo trditi; n. pr.: str. 3.: dospé (namesto: dospè), str. 25.: takò (nam. takó), str. 29.: Barlé (namesto Barlè), str. 79.: uzrèš (nam. uzrèš) itd., itd. —

Drugi nedostatki:

Ne: med potjo (str. 2.), ampak: spotoma, ne: vrh (ista stran), ampak: vrhu, ne: zelo (str. 3.), ampak: jako, ne: tužno (str. 10.), ampak: tožno, ne: se uleči (ista stran), ampak: leči (leči — ležem, ne pa: se uleči, se uležem, kakor: sestti — sedem, ne pa: se vsesti — se vsedem), ne: štiri in osemdeset (str. 11.), ampak: štirinosemdeset (glej: Levec § 629.), ne: rodbina (str. 12.) ampak: rodovina, ne: se vrne nazaj (str. 13.), ampak: se vrne (saj se menda nihče ne vrača — naprej!), ne: če tudi (str. 18.), ampak: četudi, ne: še le (str. 21.), ampak: šele, ne: po dnevi, po noči (str. 13.), ampak: podnevi ponoči (glej: Levec § 621.) — itd., itd. —

Ponekod (n. pr. na str. 20.) je napačno rabljen osebni zaimek. Glede napačne rabe pridevnika rad (str. 21.) opozarjamo na § 241. Levčevega Pravopisa, glede osebnega zaimka (str. 35.) pa na § 265. istega Pravopisa. Pred samostalniki, ki se začenjajo s k ali g, pišemo predlog h in ne k (str. 61.). Pišemo tudi ogrski, ne pa: ogerski (str. 85.). Pišemo: leža, ne pa lega (str. 105.), pišemo: Nadvojvodina Avstrijska nad (pod) Anizo, ne pa: Nadvojvodina avstrijska nad (pod) Anizo str. 105. Domača lastna (osebna) imena na e sklanjamo s prirastkom — t —, torej: Šuklje — Šukljeta — po Šukljetu, ne pa: po Šukljeju (str. 219. in v kazalu.)

(Konec.)

Liga + 1.

Učne slike iz domoznanstva. (Podrobni učni načrt za 3. šolsko leto.) Uredil Anton Maier. Založil c. k. mestni šolski svet. Natisnil Dragotin Hribar. —

Takih knjižic se menda še več obeta ljubljanskemu učiteljstvu. Zato izpregovorimo o notranji vrednosti tudi te knjižice pozneje, ko bomo imeli vse v celoti pred seboj. Danes poudarjamo le, da ima ljubljansko učiteljstvo zopet en pripomoček več za gojitev enostranskega mehanizma v šoli. Nekaj pa je, kar moramo že danes obsojati, to je previsoka cena. Pomislimo! Knjižica, ki ima 68 strani, velja 1.70 K. Kam pridemo? Knjižico je založil c. k. mestni šolski svet in ta vendar ne bo iskal tolikega dobička pri učiteljstvu! Ali kje tiči vzrok?

Liga + 2.

»Popotnik« ima v 3. letošnji številki to-le vsebino: 1. V. Bežek: Moj odgovor. (Dalje.) — 2. Dr. Janko Bežek: Načela za etimološko-sinonimski slovar. — 3. Dr. Fran Ilešič: O izvirnosti naše starejše mladinske književnosti. — 4. Ivan Kelc: O napakah značaja, ki se največkrat nahajajo

pri naših šolskih otrocih, in kako jih odstraniti? — 5. Ivan Ilešič: Šolstvo v tujini. — 6. Književno poročilo. — 7. Razgled. Listek. — Pedagoški paberki.

Vegov životopis, ki ga je spisal stotnik F. Kaučič, je vojno ministrstvo nakupilo za vse vojaške šole.

Vestnik.

Učiteljski konvikt. G. Jernej Bahovec, trgovec s šolskimi potrebščinami v Ljubljani, 50 K. — Logaška pošilnica 20 K.

Osebnosti na Kranjskem. A. Likožar, doslej šolski voditelj v Preserju, je imenovan voditeljem šole v Rakovniku pri Ljubljani. — V Fari vasi pri Kočevju je začasno nameščena za učiteljico gđ. Marija Blaznik, poprej v Podragi. — Začasni učitelj v Čatežu pri Krškem, Fran Fabinc, pride v Jesenice; pomožna učiteljica na umetno-obrtni strokovni šoli, Martina Lindtner, je imenovana za pravo učiteljico na tem zavodu.

Šolske vesti na Štajerskem. Nadučitelji so postali: Na nemški šoli v Laškem Josip Sernetz, dosedaj učitelj v Lipnici; v Stari vasi dosedanji nadučitelj v Blanci Anton Skarlovnik; pri Novi Štifti dosedanji učitelj-vodja Ivan Kelc. Stalni so postali: V Središču učitelj Anton Hren; na nemški šoli v Laškem Izabela Sark, dosedaj v Vuhredu; v Stari vasi Marija Skarlovnik, dosedaj stalna učiteljica v Blanci. Okrajna pomožna učiteljica sta postala: Fran Schmidt, učitelj v Obrajni, za radgonski okraj, in Alojzij Jankovič, učitelj v St. Ilju Pod Turjakom, za slovenjegraški okraj.

Izpremema v deželnem šolskem nadzorstvu na Štajerskem. Z odlokom c. kr. namestništva z dne 22. januarja t. l., števil. 266, je izročil c. kr. namestnik na Štajerskem temeljem pooblastila c. kr. min. za bogoč. in uk nadzorstvo ljudskih šol s slovenskim in utrakvističnim učnim jezikom c. kr. dež. šol. svetu štajerskemu v službovanje pridelenemu deželnemu šolsk. nadzorniku g. Petru Končniku. Temu so pridružene v nadzorovanje tudi na Srednjem štajerskem šole v pol. okrajih Feldbach in Hartberg — vse druge šole nadzoruje dež. nadzornik Linhart.

Štajerski »Lehrerbund« je sklenil, da se bo potezal z vso resnostjo za odpravo tretjega krajevnega plačilnega razreda ter vabi učit. društva, občinske in okrajne zastope kakor tudi šolske svete, naj vlagajo v to primerne petičije.

Štajerski deželni šolski svet je odredil poleg že obstoječega tečaja za sadjerejo in vinorejo za ljudske učitelje v Mariboru še enaka 14dnevna tečaja v mesecu juniju na deželnih vinarskih šolah v Ljutomeru in Silberbergu pri Lipnici. Oglasila je pošiljati do 15. aprila t. l. pri pristojnih okr. šol. svetih.

II. in III. izkaz darov za Jarčev nagrobni spomenik. Ivan Zotter, nadučitelj, Gomilsko 3 K; Ivan Zdolšek, nadučitelj v p., Celje 3 K; Matevž Kavčič, nadučitelj, Jurklošter 3 K; Gornjegr. Sav. učit. društvo po g. Praprotniku 5 K; Minka Miklič, učiteljica, Gomilsko 2 K; Julka Miklič, učiteljica Gomilsko 2 K; Marija Stupan, učiteljica pri Svetem Jurju ob Taboru 2 K; Julka Stupan, učit. r. d. pri Svetem Jurju ob Taboru 2 K; Simon Meglič, nadučitelj na Vranskem 3 K; Breško-sevniško učit. društvo po g. Amaliji Piuk 6 K; vsega skupaj 42 K. Nadaljne darove sprejema Anton Farčnik, nadučitelj na Polzeli.

Šole za silo v logaškem šolskem okraju. V logaškem šolskem okraju so štiri šole, na katerih poučujejo tamošnji župniki. Z ozirom na to, da obiskuje vsako teh šol nad 40 otrok in ker nam je dobro znano, da je na šolah, kjer poučujejo neizprašani duhovniki, pouk sila pomanjkljiv, si dovoljujemo kompetentne šolske oblasti opozarjati, da se ustanove redne enorazrednice v nastopnih krajih: Gora pri Idriji, Vrh pri Sv. Treh kraljih, Vrh pri Sv. Trojici in Zavratec.

Bela žena. Umrli je na braniku slovenstva ob beneški meji, v Mirniku, učitelj Ernst Terčič, vrl narodni delavec na eni najtežavnejših slovenskih postojank. Terčič je bil zgled učitelja in narodnega bojovníka. Blag mu spomin! — V bolnici usmiljenih bratov v Gorici je umrl Ivan Koren, učitelj v Mavhinjah. Na pogreb je došlo v Gorico več gg. tovarišev pokojnika in c. kr. okrajni šolski nadzornik iz Sežane, g. M. Kante. Pokojniku, ki je bil vsekdar navdušen za napredek svojega stanu in naroda, bodi blag spomin!

Nagrobni spomenik je sklenilo postaviti »Učit. društvo za celjski in laški okraj« svojemu članu, rajncemu nadučitelju Antonu Šumljaku v Gotovljah. V ta namen se obrača na vse znane cenj. tovariše, tovarišice, znanke in ožje prijatelje pokojnikove za prispevke v nakup nagrobnega spomenika. Doneske sprejema odbor (gg. I. Kvac, nadučitelj v Šmartnem v Rožni dolini, R. Vrečer in Fr. Pristovšek, učitelj v Žalcu).

Okrajna učiteljska konferencija za logaški okraj se vrši dne 9. julija 1904 v Dol. Logatcu. Poleg običajnih točk je na dnevnem redu tudi tema, ki jo morajo izdelati vse učne osebe, namreč: »Risanje v ljudski šoli z ozirom na zahteve sedanjosti«. Ta referat je napraviti do 1. junija.

Prihodnje usposobljenostne preizkušnje za obče ljudske in za meščanske šole se prične pri c. kr. izpraševalni komisiji v Ljubljani dne 2. maja ob 8. uri zjutraj na c. kr. učiteljsku. Pravilno opremljene prošnje za pripust k usposobljenostni preizkušnji je po predpisanem službenem potu pravočasno vložiti tako, da bodo do 25. aprila v rokah izpraševalne komisije.

A. Črnič, ravnatelj namestnik.

Zahvala. Slavna posojilnica v Ribnici je podarila tukajšnji šoli 40 kron v nabavo učil, knjig in drugega šolskega blaga. Za ta velikodušni dar se prav vljudno zahvaljuje Šolsko vodstvo v Dolenji vasi, dne 22. marca 1904.

F. Gregorač.

Katoliški šulferajn. Na Dunaju se je vršilo dne 25. t. m. slavnostno zborovanje tega društva. Vabila so razposlali raznim članom cesarske rodovine, prišel pa ni nobeden, temveč so se pisмено opravičili nadvojvode Fran Ferdinand, Ludvik Viktor, Ferdinand Karel in Oton ter nadvojvodinji Marija Terezija in Marija Anunciata, nadalje ministrski predsednik, ministra Hartel in Böhm ter župan dr. Lueger. Zborovanje so zaključili — s papeževim blagoslovom. To je bil najvažnejši dogodek tega zborovanja. Naša Slomškarija ni bila zastopana. Ne marajo zanjo na Dunaj!

Ljudsko šolstvo v Trstu. Širokoustni tržaški Lahi se radi bahajo, kaj vse store za povzdigo omike in za izobrazbo prebivalstva. Kdor bi verjel tem besedam, bi moral misliti, da je Trst glede ljudskega šolstva ena prvih provincij v državi, v resnici pa je najbolj zanikrna provincija. Še v znamenarjeni in zapuščeni Galiciji je bolje kakor v Trstu. In Trst je vendar veliko, bogato mesto, kjer se dannadan proslavlja avita coltura. Po uradni statistiki o avstrijskem ljudskem šolstvu za l. 1899/1900 je bilo tedaj v Trstu in okolici 25.755 otrok, ki bi bili morali šolo obiskovati. V šolo pa je hodilo ali dobivalo zasebni poduk le 19.393 otrok, 6362 otrok pa sploh ni uživalo nikakega poduka. V prvem trgovskem mestu vse države vzraste kar četrtnina otrok kakor živina na paši. Ni čuda, da je potem toliko izpridenosti. V Trstu in v okolici se ni šolska oblast sploh nikdar pobrigala. V okolici hodijo v šolo samo tisti otroci, ki jih starši sami oglašajo. C. kr. obrtni nadzornik v Trstu je v svojem poročilu za l. 1902 označil kot sramotno dejstvo, da petina rokodelskih vajencev ne zna ne čitati ne pisati. Že 35 let je v veljavi sedanji ljudsko-šolski zakon, a v Trstu še do danes ni obč. svet kot deželni zbor uredil šolskega nadzorstva. In ljudje, ki nalašč

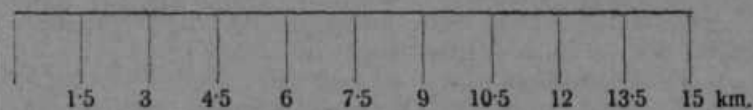
zanemarjajo ljudsko šolstvo na tako barbarski način, zahtevajo vseučilišče! Čemu jim pa bo? Namesto da agitirajo za vseučilišče, naj se rajši zavzamejo za ljudsko šolstvo, da ne bo mladina rasla tako, kakor rastejo ciganski paglavci.

Slovani v južni Nemčiji. V Monakovem obstoji nič manj kot 16 slovanskih društev (5 čeških, 6 ruskih, 2 poljski, 2 srbski in 1 jugoslovansko); od teh jih goji vsaj polovica družabno življenje in prireja ob raznih priložnostih slavnostne predstave. In nikomur, niti najzagrizenejšim slovanožrcem, katerih je tudi tu nekaj, ne pride na misel, da bi motili te mirne in nedolžne ljudi, ker vedo, da bi se s tem grozno osmešili. Mnogo prebivalstva, tudi višji krogi, se prav radi udeležujejo teh predstav ter občujejo na najpresrčnejši način s Slovani. Tam ne morejo umeti razmer na Avstrijskem in ne poznajo nikakega hujškanja zoper Slované, ki so po nekaterih mestih v čislili kot izvrstni posestniki ter se prištevajo najodličnejšim meščanom. Enako je tudi v Nürnbergu, Fürthu, Avgzburgu, Stuttgartu in Mannheimu, kjer polagoma naraščajo močne slovanske naselbine. Z gojenjem leposlovja, jezika in domačih šeg po društvih se varujejo ponemčevanja, za katero pa so vsekakor jako sprejemljivi. — Kakšna pasja besnost pa vlada po avstrijskih renegatskih mestih zoper Slované!

Popravek. Merilo Baurovega sten. zemljevida Kranjske je sedaj na zemljevidih napačno označeno. Pravilno merilo je tako-le:

1 : 150.000

1 cm = 1,5 km

Tako je popraviti merilo na zemljevidih. — To merilo dobi vsak pri vodstvu I. mestne deške ljudske šole v Ljubljani (Komenskega ulice).

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Št. 604.

Kranjsko.

Na dvorazrednici v Št. Vidu pri Vipavi je popolniti nadučiteljsko mesto.

Prošnje so vlagati semkaj do dne 12. aprila 1904.

C. kr. okr. šolski svet v Postojni, dne 11. marca 1904.

Št. 451.

Na štirirazrednici v Gor. Logatcu je mesto učitelja stalno popolniti.

Prošnje so vlagati semkaj do dne 19. aprila 1904.

C. kr. okrajni šolski svet v Logatcu, dne 18. marca 1904.

Št. 494.

Na dvorazredni ljudski šoli v Fari Vasi je popolniti nadučiteljsko mesto s postavnimi prejemki in prostim stanovanjem.

Prošnje je vlagati do 25. aprila 1904.

C. kr. okr. šolski svet v Kočevju, dne 16. marca 1904.

Izvrsten okus dobi kava, ako ji primešate

Vydrove žitne kave.

Poskusite! Poštna pošiljka s 5 kg 4 K 50 h franko.

Vydrova tovarna žitne kave Praga VIII.

„Učiteljski Tovariš“ izhaja 1., 10. in 20. dne vsakega meseca ter stoji vse leto 8 K, pol leta 4 K, četrt leta 2 K. Spisi naj se blagovolijo pošiljati samo pod naslovom: Uredništvo „Učiteljskega Tovariša“ v Idriji. Naročnino pa prejema gosp. Francišek Črnagoj, nadučitelj v Ljubljani (Barje). — Vse pošiljke naj se pošiljajo franko. — Oznanila in poslanice se računajo za stran 30 K, pol strani 16 K, 1/4 strani 10 K, 1/8 strani 8 K, 1/16 strani 4 K; manjši inserati po 20 h petit-vrsti. Večkratno objavljanje po dogovoru. Priloge poleg poštnine 6 K.

Izdajatelj in odgovorni urednik Radivoj Koréne. — Last in založba „Zveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev“. Tiska „Narodna tiskarna“ v Ljubljani.